

A végelszámoló felelőssége

Ezen cikkben a végelszámoló felelősségével foglalkozunk, amennyiben a cég felszámolásba fordulna át. A Kúria egy 2022-es határozatában összehasonlította a Csődtörvény (Cstv.) vezetői felelősségre vonatkozó szabályait a Cégtörvény (Ctv.) végelszámolóra vonatkozó felelősségi rendelkezéseivel és fontos következtetéseket vont le, amelyekre érdemes odafigyelni.

A jogesetben az adós tulajdonosai első körben a végelszámolásról határoztak, végelszámolóként az alperest jelölték ki. Az alperes végelszámolóként nem hívott össze taggyűlést pótbefizetés, illetve a tőke egyéb úton való pótlása érdekében. A taggyűlés több mint egy évvel a végelszámolás elrendelését követően, döntött a felszámolási eljárás kezdeményezéséről.

A felszámolás alatt benyújtott keresetében a felperes elsődlegesen a Csődtörvény vezetői felelősségét szabályozó bekezdésére hivatkozva kérte az alperes felelősségének megállapítását, másodlagosan pedig a kérte marasztalni a végelszámolót. A jogerős másodfokú döntés a fizetendő tőke-hozzájárulás összegét leszállítva, de megállapította az alperes felelősségét.

A Cégtörvény lehetővé teszi a végelszámoló kötelezését arra, hogy a cég vagyonához és a károkozás mértékéhez igazodó tőke-hozzájárulást teljesítsen, ha a végelszámoló alapos ok nélkül késlekedett a felszámolási eljárás kezdeményezésével, vagy nem tett meg mindent a hitelezők veszteségeinek csökkentése, illetve a környezeti károk mérséklése, a kármentesítés érdekében vagy egyes hitelezőket mások rovására előnyben részesített.

A Kúria kimondta, hogy a két jogintézmény szabályozási megoldása eltérő. **A Kúria fő különbségként hangsúlyozta, hogy a Csődtörvény bekezdése szerinti megállapítási per soha nem eredményezheti a felszámolás alatt álló adós vagyonának növekedését, a megállapítási perben meghatározott összeg erejéig a felszámolási eljárás befejezése utáni marasztalási perben léphetnek fel a hitelezők ki nem egyenlített követelésük erejéig a vezető tisztségviselővel szemben. A Cégtörvény szerinti per azonban a felszámolási vagyon növekedését eredményezheti, és az így befolyt összeget a Csődtörvény kielégítési sorrendje szerint kell a hitelezők között szétosztani.**

A Kúria vizsgálta, hogy a végelszámolóval szemben a Cégtörvény alapján előterjeszhető keresetben igényelt kártérítés a felszámolás egész tartama alatt érvényesíthető-e. A Kúria megállapította, hogy a Csődtörvény szerinti, a vezetővel szembeni felelősségből eredő követelés érvényesítése (megállapítási per) a felszámolás megindulásával válik lehetővé. Mivel azonban az igényérvényesítés ezen első lépcsőjének a végső időpontját a törvény külön meg is határozza, a vezető tisztségviselővel szembeni követelés akkor sem évül el 5 év alatt, ha a felszámolási eljárás valamilyen oknál fogva elhúzódik, mert a Csődtörvény másként rendelkezik.

Ezzel szemben a Cégtörvény per esetében a végelszámolás után indított felszámoláshoz, annak folyamatban létéhez köti a perindítás lehetőségét. A Kúria álláspontja szerint a végelszámolóval szembeni speciális kártérítési igény a felszámolás kezdő időpontjában válik esedékessé, ekkor kezdődik elévülése is, és eltérő szabály hiányában öt év elteltével elévül a követelés még akkor is, ha folyamatban van a felszámolás.

Fontos különbség továbbá, hogy a Cégtörvény szerinti marasztalási per is csak a felszámolás tartama alatt indítható tehát a végelszámolóval szemben, és a felszámolási eljárás befejezésével meg is kell várni a per befejezését, hiszen a marasztalási összeg a felszámolási vagyont növeli.

Ennek megfelelően a Cégtörvény szerint a károsult valójában nem egy személy (az adós), hanem a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett „hitelezők összessége”. Az ő vonatkozásukban - jóllehet a kár a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezik - a felszámolás kezdő időpontját megelőző időpont nem határozható meg az igényérvényesítés kezdeteként.

Ha a végelszámoló a Cégtörvényben felsorolt magatartás(oka)t tanúsította, és ebből a felszámolási eljárásban a hitelezők összességének kára származott, akkor a kár bekövetkeztekor esedékessé válik a követelés.